

Události 2023

Štěpán Korčíš
autor Století ČR

7. října Teroristickým útokem hnutí Hamás a jeho spojenců na Izrael, při němž palestínští ozbrojenci zabilí 1139 lidí včetně 36 dětí a 253 osob unesli, začala válka v Pásmu Gazy. Izrael okamžitě zahájil odvetu s cílem totálního zničení Hamásu. Při dosud jediném klidu zbraní na konci listopadu 2023 byla propuštěna více než stovka rukojmích výměnou za palestinské vězně. Osvobození dalších unesených se příliš nedaří. V rámci tradičně silné izraelské odvety v Pásmu Gazy zemřelo podle údajů úřadů ovládaných Hamásem do poloviny roku 2024 více než 40 tisíc Palestinců a téměř dva miliony musely opustit své domovy. Zničena nebo vážně poškozena byla polovina budov v Gaze. Padlo více než 300 izraelských vojáků.

6. května Po těžké nemoci zemřela disidentka, bojovnice za lidská práva, publicistka a překladatelka **Petruška Šustrová (1947–2023)**.

Před listopadem prošla vězením, podepsala Chartu 77, již byla později mluvčí, a angažovala se ve VONS. Krátce po revoluci dělala náměstky ní federálního ministra vnitra Jána Langoše. Poté se až do konce života věnovala překládání a psaní. Přeložila více než sedmdesát především politologických či historických knih a několik jich sama napsala. Publikovala zejména v Lidových novinách a Českém rozhlasu.

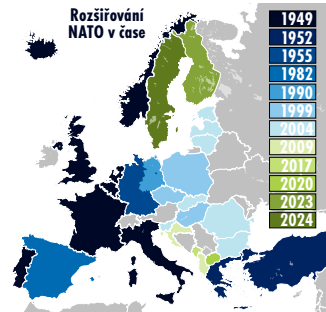
1. ledna **Chorvatsko** se stalo 20. členským státem eurozóny a 27. částí schengenského prostoru.

21. prosince **Útok šileného střelce** na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze si vyžádal 15 obětí a další zraněné. Čtyřicetiletý útočník a sám student fakulty David Kozák, který již dříve zavraždil tři lidi včetně malého dítěte a svého otce, poté obrátil zbraň proti sobě.

Ruská armáda pomalu obsazuje další oblasti na východě Ukrajiny. Ani po dvou letech bojů se neblíží konec jednoho z největších konfliktů 21. století. Slovy ruského prezidenta Vladimira Putina „speciální vojenská operace“ s cílem „demilitarizace a denacifikace Ukrajiny“ začala 24. února 2022 a dosud stála podle odhadů Rusko téměř půl milionu padlých a raněných vojáků. Podle zbytku světa jde o neoprávněnou, brutální agresi Ruska vůči Ukrajině. Na ukrajinské straně byly podle ruského ministra obrany Sergeje Šojgu ztráty ke konci roku 2023 téměř 400 tisíc vojáků. Prezident Volodymyr Zelenskij koncem února 2024 připustil, že při obraně vlastní padlo za dva roky 31 tisíc Ukrajinců. Při ruských útocích podle odhadů dosud zemřelo přes deset tisíc civilistů a více než dvojnásobek byl zraněn.

Pod tlakem války na Ukrajině se **rozšířilo NATO**. Dne 4. dubna se 31. členem stalo Finsko. O necelý rok později bylo do aliance přijato Švédsko.

23.–24. června Proběhla tzv. **vzpoura Wagnerovy skupiny** jako reakce na spory Jevgenije Prigožina a jeho vojenské organizace s ruskou vládou a armádou. Druhý den Prigožin své jednotky z pochodu na Moskvu stáhl. Přesně dva měsíce po vzpouře za nevyjasněných okolností havarovalo letadlo s Prigožinem, Dmitrijem Utkinem a dalšími wagnerovci na palubě. Všichni cestující zemřeli. V listopadu 2023 byla Wagnerova skupina, nově vedená Pavlem Prigožinem, pětadvacetiletým synem Jevgenije Prigožina, převedena do podřízenosti Národní gardě Ruské federace.

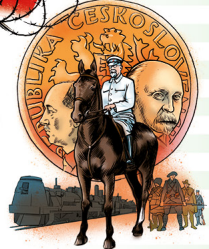
Století ČSR

Belle époque a Velká válka

Vznik Československa

Evropa znovu předválečná – Mnichov 1938

Druhá světová válka

Únor 1948

Pražské jaro

Padesátá léta

Normalizace

Listopad 1989

Česká republika

